

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. gruodžio 13 d. *

„Ieškinys dėl panaikinimo — Institucinė teisė — Europos Parlamento 2012 m. ir 2013 m. mėnesinių plenarinių sesijų kalendorius — Protokoliai dėl Europos Sąjungos institucijų, tam tikrų įstaigų, organų bei padalinių būstinių vietos“

Sujungtose bylose C-237/11 ir C-238/11

dėl 2011 m. gegužės 17 d. pagal SESV 263 straipsnį pareikštų dviejų ieškinių dėl panaikinimo

Prancūzijos Respublika, atstovaujama E. Belliard, G. de Bergues ir A. Adam,

ieškovė,

palaikoma

Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, atstovaujamos C. Schiltz,

įstojusios į bylą šalies,

prieš

Europos Parlamentą, atstovaujamą C. Pennera, N. Lorenz ir E. Waldherr, nurodžiusį adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovą,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kuri sudaro trečiosios kolegijos pirmininko pareigas einanti R. Silva de Lapuerta, teisėjai K. Lenaerts, G. Arestis, T. von Danwitz (pranešėjas) ir D. Šváby

generalinis advokatas P. Mengozzi,

posėdžio sekretorė R. Šereš, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. birželio 5 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2012 m. rugsėjo 6 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: prancūzų.

Sprendimą

- 1 Bylose C-237/11 ir C-238/11 pareikštais ieškiniais Prancūzijos Respublika prašo panaikinti 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento sprendimus dėl atitinkamai 2012 m. ir 2013 m. Parlamento sesijų kalendoriaus (toliau – ginčijami sprendimai).

Teisinis pagrindas

- 2 1992 m. gruodžio 12 d. valstybių narių vyriausybės, remdamosi EEB 216 straipsniu, EAPB 77 straipsniu ir EAEB 189 straipsniu, bendru sutarimu priėmė Sprendimą dėl Europos bendrijų institucijų, taip pat tam tikrų įstaigų ir departamentų būstinių vietos (OL C 341, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 1 t., p. 223; toliau – Edinburgo sprendimas).
- 3 Tarpvyriausybiniame konferencijoje, kurioje patvirtinta Amsterdamo sutartis, Edinburgo sprendimo tekstas pridėtas prie ES, EB, EAPB ir EAEB sutarčių kaip Protokolas Nr. 12.
- 4 Dabar prie ES ir ESV sutarčių pridėto Protokolo Nr. 6 ir prie EAEB sutarties pridėto Protokolo Nr. 3 dėl Europos Sąjungos institucijų, tam tikrų įstaigų, organų bei padalinių būstinių vietos (toliau – protokolai dėl institucijų būstinių) vienintelio straipsnio a punkte, kuris atitinka Edinburgo sprendimo 1 straipsnio a punkto tekstą, numatyta:

„Europos Parlamento būstinė yra Strasbūre, kur vyksta 12 mėnesinių plenarinių sesijų, įskaitant biudžeto sesiją. Papildomi plenarinės sesijos posėdžiai vyksta Briuselyje. Europos Parlamento komitetų posėdžiai vyksta Briuselyje. Europos Parlamento Generalinio sekretoriato ir jo padalinių būstinės lieka Liuksemburge.“

Ginčo aplinkybės

- 5 2011 m. kovo 3 d. Pirmininkų sueiga priėmė du Parlamento mėnesinių sesijų kalendorių projektus: vieną 2012 metų, o kitą – 2013 metų. Projekte numatyta, kad 2012 m. spalio mėn. bus surengtos dvi mėnesinės plenarinės sesijos: pirmą – spalio 1–4 d., antrą – spalio 22–25 d. Dėl 2013 m. spalio mėn. projekte taip pat numatyta surengti dvi mėnesines plenarines sesijas: pirmą – rugsėjo 30 d.–spalio 3 d., antrą – spalio 21–24 d.
- 6 2011 m. kovo 7 d. Europos Parlamento narys A. Fox pateikė du pakeitimus dėl šių dviejų Pirmininkų sueigos projektų.
- 7 Pirmasis pakeitimas dėl 2012 m. suformuluotas taip:

„2012 m. mėnesinių sesijų kalendorių pakeisti taip:

- išbraukti 40 savaitės mėnesinę sesiją (spalio 1–4 d.),
- padalyti II spalio mėnesinę sesiją (spalio 22–25 d.) į dvi atskiras mėnesines sesijas:
 - 1-oji mėnesinė sesija: spalio 22–23 d.,
 - 2-oji mėnesinė sesija: spalio 25–26 d.“

- 8 Antrasis pakeitimas dėl 2013 m. suformuluotas taip:
- „2013 m. mėnesinių sesijų kalendorių pakeisti taip:
- išbrauki 40 savaitės mėnesinę sesiją (rugsėjo 30 d.–spalio 3 d.),
 - padalyti II spalio mėnesinę sesiją (spalio 21–24 d.) į dvi atskiras mėnesines sesijas:
 - 1-oji mėnesinė sesija: spalio 21–22 d.,
 - 2-oji mėnesinė sesija: spalio 24–25 d.“
- 9 Pirmasis pakeitimas dėl 2012 m. mėnesinių sesijų kalendoriaus buvo priimtas taip: 357 balsavo už, 255 balsavo prieš, 41 susilaikė.
- 10 Tokiomis aplinkybėmis atitinkamai iš dalies pakeistame 2012 m. mėnesinių sesijų kalendoriuje numatyta, kad abi spalio mėn. plenarinės sesijos vyks tą pačią šio mėnesio savaitę, t. y. 22–23 d. ir 25–26 d.
- 11 Antrasis pakeitimas dėl 2013 m. mėnesinių sesijų kalendoriaus buvo priimtas taip: 356 balsavo už, 253 balsavo prieš, 35 susilaikė.
- 12 Tokiomis aplinkybėmis atitinkamai iš dalies pakeistame 2013 m. mėnesinių sesijų kalendoriuje numatyta, kad abi spalio mėn. plenarinės sesijos vyks tą pačią šio mėnesio savaitę, t. y. 21–22 d. ir 24–25 d.
- 13 Prancūzijos Respublika, manydama, kad 2011 m. kovo 9 d. Parlamento posėdyje pritarus šiems pakeitimams priimti sprendimai prieštarauja protokolams dėl institucijų būstinių, pareiškė šiuos ieškinius.

Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

- 14 2011 m. rugsėjo 21 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi Liuksemburgo Didžiajai Hercogystei leista įstoti į bylas C-237/11 ir C-238/11 palaikyti Prancūzijos Respublikos reikalavimų.
- 15 2012 m. sausio 9 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-237/11 ir C-238/11 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis ir priimtas sprendimas.
- 16 Prancūzijos vyriausybė Teisingumo Teismo prašo:
- panaikinti ginčijamus sprendimus,
 - priteisti iš Parlamento bylinėjimosi išlaidas.
- 17 Parlamentas Teisingumo Teismo prašo:
- atmesti ieškinius kaip nepriimtinius,
 - jei pirmasis reikalavimas nebūtų patenkintas, atmesti ieškinius kaip nepagrįstus ir
 - priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

18 Liuksemburgo Didžioji Hercogystė Teisingumo Teismo prašo:

- panaikinti ginčijamus sprendimus,
- priteisti iš Parlamento bylinėjimosi išlaidas.

Dėl ieškinių

Dėl priimtinumų

- 19 Parlamentas ginčija ieškinių priimtinumą, remdamasis tuo, kad balsavimas dėl jo kalendoriaus yra vidaus darbo organizavimo aktas, kurio negalima užginčyti pagal SESV 263 straipsnį.
- 20 Šiuo atžvilgiu remiantis nusistovėjusia teismo praktika pakanka konstatuoti, kad klausimas, ar ginčijami sprendimai susiję vien su Parlamento vidaus darbo organizavimu, ar vis dėlto sukelia teisinių padarinių tretiesiems asmenims, yra neatskiriamas nuo šių sprendimų turinio nagrinėjimo, taigi ir ieškinių nagrinėjimo iš esmės, todėl reikia išnagrinėti ieškinių esmę (1983 m. vasario 10 d. Sprendimo *Liuksemburgas prieš Parlamentą*, 230/81, Rink. p. 255, 30 punktas; 1988 m. rugsėjo 22 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Parlamentą*, 358/85 ir 51/86, Rink. p. 4821, 15 punktas bei 1991 m. lapkričio 28 d. Sprendimo *Liuksemburgas prieš Parlamentą*, C-213/88 ir C-39/89, Rink. p. I-5643, 16 punktas).

Dėl esmės

Šalių argumentai

- 21 Prancūzijos Respublika nurodo vienintelį panaikinimo pagrindą, susijusį su tuo, kad ginčijamais sprendimais pažeidžiami protokolai dėl institucijų būstinių, taigi ir 1997 m. spalio 1 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Prancūzija prieš Parlamentą* (C-345/95, Rink. p. I-5215). Jos nuomone, šiais sprendimais Europos Parlamentas panaikino vieną iš dvylikos mėnesinių plenarinių sesijų, kurios kasmet turi vykti Strasbūre (Prancūzija).
- 22 Pasak Prancūzijos Respublikos, pirma, Parlamentas saistomas protokoluose dėl institucijų būstinių įtvirtintos savo praktikos dėl mėnesinių sesijų trukmės. Be to, Parlamentui numačius, kad dvi iš dvylikos mėnesinių plenarinių sesijų, turinčių kasmet vykti Strasbūre, sutrumpinamos nuo 4 iki 2 dienų ir vyks tą pačią spalio mėn. savaitę, šie protokolai netenka dalies savo prasmės.
- 23 Antra, Prancūzijos Respublika tvirtina, kad spalio mėn. numatytos mėnesinės sesijos sutrikdė 12 mėnesinių plenarinių sesijų reguliarią seką pagal minėto 1997 m. spalio 1 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Parlamentą* 29 punktą.
- 24 Trečia, Prancūzijos Respublika nurodo, kad Teisingumo Teismas šiame sprendime nusprendė, jog papildomas plenarines sesijas kitoje darbo vietoje galima nustatyti tik jei Parlamentas yra surengęs 12 eilinių mėnesinių plenarinių sesijų Strasbūre.
- 25 Galiausiai, Prancūzijos Respublika mano, kad siekdamas pateisinti ginčijamus sprendimus Parlamentas negali remtis argumentais, susijusiais su jo darbų vidaus organizavimu.
- 26 Atsikirsdamas Parlamentas pirmiausia tvirtina, kad protokoluose dėl institucijų būstinių nenustatyta mėnesinės plenarinės sesijos trukmė.

- 27 Atvirksčiai, iš 1986 m. liepos 10 d. Sprendimo *Wybot* (149/85, Rink. p. 2391) 15 ir 16 punktų matyti, kad mėnesinių sesijų trukmės nustatymas priskirtinas Parlamento įgaliojimams organizuoti savo vidaus darbą. Nors, žinoma, minėtas Teisingumo Teismo sprendimas susijęs su metinės sesijos trukme, nėra priežasčių, leidžiančių priėti prie priešingos išvados dėl mėnesinių plenarinių sesijų trukmės nustatymo. Taigi, nesant aiškiai įtvirtintos mėnesinės plenarinės sesijos trukmės, Parlamentas gali laisvai, remdamasis SESV 232 straipsniu, nustatyti mėnesinių plenarinių sesijų trukmę.
- 28 Toliau Parlamentas mano, kad SESV 341 straipsnis, kuriame numatyta, kad tik „Sąjungos institucijų būstinės vieta nustatoma bendru valstybių narių vyriausybės sutarimu“, turi būti aiškinamas siaurai.
- 29 Taigi, minėto 1997 m. spalio 1 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Parlamentą* 32 punkte Teisingumo Teismas pripažino, kad valstybės narės nepažeidė Parlamento vidaus darbo organizavimo įgaliojimų, nustatydamos jam tam tikrus apribojimus dėl jo darbų organizavimo, kurie kyla iš būtinybės įtvirtinti jo būstinę, kartu išlaikant galimybę Parlamentui turėti kelias darbo vietas.
- 30 Tačiau įtvirtinant institucijos būstinę nebūtina nustatyti mėnesinių plenarinių sesijų trukmės, todėl trukmės nustatymas priklauso išimtinai Parlamento kompetencijai. Tokiomis aplinkybėmis valstybių narių vyriausybės neturėtų protokoluose dėl institucijų būstinių nustatyti mėnesinių plenarinių sesijų trukmės, nes Parlamentas gali laisvai, remdamasis SESV 232 straipsniu, numatyti jų trukmę.
- 31 Galiausiai Parlamentas tvirtina, kad protokolai dėl institucijų būstinių turi būti aiškinami taip, kad būtų užtikrintas Parlamento vidaus darbo organizavimo įgaliojimų veiksmingumas.
- 32 Šiuo klausimu Parlamentas, pirma, remiasi aplinkybe, kad jis nėra įpareigotas laikytis ankstesnės savo praktikos, susijusios su mėnesinių plenarinių sesijų trukme, ateityje. Atsižvelgiant į esminius nuo 1992 m. įvykusius šios institucijos kompetencijos, sudėties ir funkcionavimo pokyčius, negali būti reikalaujama, kad ji toliau laiktųsi savo praktikos, galiojusios iki Edinburgo sprendimo priėmimo. Atsižvelgdamas į šį kontekstą, Parlamentas primena, jog papildomų plenarinių sesijų Briuselyje skaičius palaipsniui labai sumažėjo. 1999–2004 m. per metus būdavo surengiama nuo šešių iki aštuonių papildomų plenarinių sesijų, 2004–2009 m. jų sumažėjo iki šešių, 2010 m. ir 2011 m. iki penkių, o 2012 m. ir 2013 m. – iki keturių. Šis papildomų plenarinių sesijų skaičiaus sumažėjimas, kaip ir ginčijami sprendimai, atspindi Parlamento funkcionavimo pasikeitimus. Iš tiesų šioje institucijoje palaipsniui vis daugėja komitetų posėdžių, nes nuo šiol daugiau veiklos vykdoma jo komitetuose, o ne plenarinėse sesijose.
- 33 Antra, ginčijamais sprendimais Parlamentas siekia sumažinti jo būstinės vietos nustatymo įtaką jo funkcionavimui. Jo vidaus darbo organizavimo įgaliojimų veiksmingumas reiškia, kad jam turi būti sudarytos galimybės sumažinti dėl kelių darbo vietų kylančius nepatogumus. Dėl to jis turėtų kiek įmanoma sumažinti ekonominius, transporto ir aplinkosaugos suvaržymus, kuriuos lemia ši situacija, surengdamas dvi mėnesines plenarines sesijas tą pačią savaitę. Šiuo atžvilgiu Parlamentas nurodo, kad dėl jo darbo vietų geografinio išsiskaidymo susidaranti išlaidos siekia apie 160 mln. eurų ir kad dviejų mėnesinių sesijų surengimas Briuselyje, o ne Strasbūre 2008 m. rugsėjo mėn. leido jam sutaupyti maždaug 2,5 mln. eurų.
- 34 Trečia, Parlamentas primena, kad ginčijami sprendimai dėl aptariamų dvejų metų susiję tik su dviem iš dvylikos mėnesinių plenarinių sesijų. Be to, kadangi rugpjūčio mėn. nebūna mėnesinės plenarinės sesijos, spalio mėn. bet kuriuo atveju turėtų vykti dvi sesijos. Šiuo klausimu dėl biudžeto sesijos, kuri turi vykti spalio mėn., Parlamentas pažymi, kad nors biudžeto tvirtinimo įgaliojimų vykdymas per plenarinę sesiją yra reikalingas ir aktualus, vis dėlto reikia atsižvelgti į tai, kad biudžeto procedūra trunka tik kelias mėnesinės sesijos valandas. Galiausiai Parlamentas pabrėžia, kad Prancūzijos Respublikos išreikšti nuogastavimai, jog mėnesinių plenarinių sesijų trukmės sutrumpinimas gali tapti nuolatine praktika, yra visiškai hipotetiniai.

- 35 Įstojo į bylas paaikškinimuose Liuksemburgo Didžioji Hercogystė, be kita ko, tvirtina, pirma, kad Parlamentas, priimdamas ginčijamus sprendimus, iš tikrųjų siekia pats nustatyti savo būstinės vietą, o ne įgyvendina savo vidaus darbo organizavimo įgaliojimus siekdamas pagerinti savo paties funkcionavimą. Antra, ši valstybė narė primena skirtumą tarp mėnesinių plenarinių sesijų, kurios vyksta Strasbūre, ir papildomų plenarinių sesijų, kurias Parlamentui leidžiama rengti Briuselyje. Šios skirtingos sesijos, kurios skiriasi ir savo trukme, nes Briuselyje vykstančios sesijos turi būti trumpesnės, negali būti pakeistos viena kita. Pasak šios valstybės narės, abi ginčijamuose sprendimuose numatytos 2012 m. ir 2013 m. spalio mėn. plenarinės sesijos turi būti laikomos viena mėnesine plenarine sesija. Šiomis aplinkybėmis Strasbūre vykstančių mėnesinių plenarinių sesijų skaičius sumažėja iki vienuolikos, o tai pažeidžia protokolus dėl institucijų būstinių.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 36 Pirmiausia reikia priminti iš minėto 1997 m. spalio 1 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Parlamentą* kylančias nuostatas. Iš tikrųjų, nors šis teismo sprendimas susijęs su Edinburgo sprendimo aiškinimu, pastarasis sprendimas be pakeitimų pakartotas protokoluose dėl institucijų būstinių. Be to, šalys ne tik sutaria dėl šio teismo sprendimo reikšmingumo nagrinėjamosiose bylose, bet ir remiasi juo, grįsdamos savo skirtingus požiūrius.
- 37 Minėtas teismo sprendimas pagrįstas samprotavimais dėl, pirma, valstybių narių kompetencijos apibrėžti Parlamento būstinę ir, antra, Parlamento vidaus darbo organizavimo kompetencijos santykio.
- 38 Dėl valstybių narių kompetencijos nustatyti Parlamento būstinės vietą Teisingumo Teismas nusprendė, kad šios kompetencijos įgyvendinimas apima ne vien pareigą nustatyti Parlamento būstinės vietą, bet, atsižvelgiant į kelias darbo vietas, reiškia ir teisę tiksliau apibrėžti šią sąvoką, nurodant, kokia veikla joje turi būti vykdoma (žr. minėto 1997 m. spalio 1 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Parlamentą* 24 punktą).
- 39 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas konstatavo, kad valstybės narės ketino nustatyti, kad Strasbūre esanti Parlamento būstinė yra vieta, kurioje institucija daugiausia renkasi į eilines plenarines sesijas, ir šiuo klausimu įpareigojamai nurodė, pirma, kiek sesijų posėdžių turi vykti šioje vietoje ir, antra, kad Parlamentas savo įgaliojimus biudžeto srityje plenarinėje sesijoje turi vykdyti per vieną iš institucijos būstinėje vykstančių eilinių mėnesinių plenarinių sesijų (žr. minėto 1997 m. spalio 1 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Parlamentą* 25 ir 28 punktus).
- 40 Atsižvelgęs į šiuos samprotavimus, Teisingumo Teismas padarė išvadą, jog Edinburgo sprendimas aiškininas taip, kad juo Parlamento būstinė buvo apibrėžta kaip vieta, kurioje turi reguliariai vykti 12 šios institucijos eilinių mėnesinių plenarinių sesijų, įskaitant sesijas, per kurias Parlamentas turi vykdyti Sutartyje jam suteiktus įgaliojimus biudžeto srityje. Teisingumo Teismas taip pat pripažino, kad papildomus plenarinių sesijų posėdžius kitoje darbo vietoje galima nustatyti tik jei Parlamentas yra surengęs 12 eilinių mėnesinių plenarinių sesijų institucijos būstinėje Strasbūre (žr. minėto 1997 m. spalio 1 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Parlamentą* 29 punktą).
- 41 Be to, Teisingumo Teismas konstatavo, kad valstybės narės, apibrėždamos Parlamento būstinės vietą, nepažeidė jo vidaus darbo organizavimo įgaliojimų. Pasak Teisingumo Teismo, nors Parlamentas, vadovaudamasis šiais vidaus darbo organizavimo įgaliojimais, gali imtis reikalingų priemonių, siekdamas užtikrinti tinkamą savo procedūrų funkcionavimą ir eigą, šiais sprendimais turi būti laikomasi valstybių narių kompetencijos nustatyti institucijų būstinės vietą (minėto 1997 m. spalio 1 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Parlamentą* 30 ir 31 punktai).
- 42 Kita vertus, valstybės narės, įgyvendindamos savo kompetenciją nustatyti institucijų būstines, privalo nepažeisti Parlamento vidaus darbo organizavimo kompetencijos ir užtikrinti, kad toks sprendimas netrukdytų sklandžiai šios institucijos veiklai. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pažymėjo, kad

Edinburgo sprendimu Parlamentui nustatyti tam tikri darbo organizavimo apribojimai kyla iš būtinybės apibrėžti jo būstinę, kartu išlaikant galimybę Parlamentui turėti kelias darbo vietas, be to, neprieštarauja praktikai, kurios paprastai laikosi Parlamentas (žr. minėto 1997 m. spalio 1 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Parlamentą* 32 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

- 43 Atsižvelgiant į šias nuostatas, reikia išnagrinėti, ar, kaip tvirtina Prancūzijos Respublika, Parlamentas pažeidė protokolus dėl institucijų būstinių, nustatydamas, kad 2012 m. ir 2013 m., be dešimties mėnesinių plenarinių sesijų, vykšančių kiekvieną mėnesį, išskyrus rugpjūtį ir spalį, bus rengiamos dvi (kiekviena dviejų dienų trukmės) mėnesinės plenarinės sesijos tą pačią spalio mėn. savaitę.
- 44 Šiuo klausimu neginčijama, kad, Europos Parlamento nariui A. Fox pateikus pakeitimus, Parlamentas priimdamas ginčijamus sprendimus nukrypo nuo Pirmininkų sueigos pateiktų projektų, kiek tai susiję su 2012 m. ir 2013 m. spalio mėnesinėmis plenarinėmis sesijomis.
- 45 Pirmininkų sueigos projektuose buvo numatyta, kad mėnesinės plenarinės sesijos bus rengiamos Strasbūre kiekvieną mėnesį, išskyrus rugpjūčio mėn., kuri sesija nenumatyta, ir spalio mėn., kuri numatytos dvi mėnesinės sesijos. Šios sesijos 2012 m. turėjo vykti spalio 1–4 d. ir 22–25 d., o 2013 m. – rugsėjo 30 d.–spalio 3 d. ir spalio 21–24 d.
- 46 Šie kalendorių projektai atitiko institucijos praktiką, jog rugpjūčio mėn. nebūna mėnesinės sesijos, todėl ji perkeliama į kitą tų metų mėnesį, kurį vyksta kita ši mėnesį jau numatyta mėnesinė sesija, ir praktiką, susijusią su mėnesinių plenarinių sesijų trukme. Kaip šalys sutartinai tvirtino per teismo posėdį, tokios mėnesinės sesijos, remiantis įprasta Parlamento praktika, trunka keturias dienas, t. y. nuo pirmadienio 17 val. iki ketvirtadienio 17 val.
- 47 Kaip matyti iš ginčijamų sprendimų, 2012 m. numatytos mėnesinės plenarinės sesijos, kurių datos iš pradžių nustatytos spalio 1–4 d. ir 22–25 d., buvo pakeistos dviem sesijomis, vykšančiomis tą pačią savaitę, t. y. spalio 22–23 d. ir 25–26 d. 2013 m. mėnesinės plenarinės sesijos, kurių datos iš pradžių nustatytos rugsėjo 30 d.–spalio 3 d. ir spalio 21–24 d., lygiai taip pat buvo pakeistos dviem sesijomis, vykšančiomis tą pačią savaitę, t. y. spalio 21–22 d. ir 24–25 d.
- 48 Konstatuotina, kad tokios ginčijamuose sprendimuose 2012 m. ir 2013 m. spalio mėn. numatytos sesijos neatitinka reikalavimų, kylančių iš protokolų dėl institucijų būstinių.
- 49 Pirmą, reikia išnagrinėti ginčijamų sprendimų priėmimo istoriją, šiuos sprendimus lėmusių pakeitimų formuluotę bei Parlamento praktiką.
- 50 Visų pirma, susipažinus su Pirmininkų sueigos projektais, minėtais šio sprendimo 5 ir 45 punktuose, matyti, kad 2012 m. ir 2013 m. spalio mėn. nustatytų mėnesinių plenarinių sesijų kalendoriaus projektas aiškiai skiriasi nuo numatytojo ginčijamuose sprendimuose.
- 51 Toliau iš pačių pakeitimų, lėmusių ginčijamus sprendimus, formuluotės matyti, kad jais siekta „išbraukti“ pirmąją iš dviejų mėnesinių plenarinių sesijų, siūlytų 2012 m. ir 2013 m. spalio mėn., o antrąją – „padalyti į dvi“.
- 52 Taigi, remiantis pačia šių pakeitimų formuluote, viena iš dviejų mėnesinių sesijų, numatytų dvejų aptariamų metų spalio mėn. ir truncančių keturias dienas, turėjo būti išbraukta, o iš kitos, padalytos į dvi, padarytos dvi sesijos, kurių kiekviena trunka dvi dienas.
- 53 Galiausiai ši ginčijamų sprendimų aiškinimą patvirtina paties Parlamento praktika, kaip matyti iš 2012 m. spalio 22–23 d. ir spalio 25–26 d. sesijų darbotvarkės.

- 54 Iš tiesų, iš šių sesijų darbotvarkės matyti, kad pirmoji jų vyko pirmadienį spalio 22 d. nuo 17 val. iki 23 val. ir antradienį spalio 23 d. nuo 8 val. 30 min. iki 23 val., o antroji – ketvirtadienį spalio 25 d. nuo 9 val. iki 23 val. ir penktadienį spalio 26 d. nuo 9 val. iki 13 val. 30 min.
- 55 Taigi, dvi naujai sukurtos 2012 m. mėnesinės plenarinės sesijos neatitinka vienos eilinės mėnesinės plenarinės sesijos trukmės, numatytos kitais 2012 m. mėnesiais. Šios mėnesinės sesijos iš tikrųjų prasideda pirmadienį (nuo 17 val. iki 23 val.), toliau vyksta antradienį (nuo 9 val. iki 23 val.), trečiadienį (nuo 9 val. iki 23 val.) ir ketvirtadienį (nuo 9 val. iki 17 val.).
- 56 Iš šio kalendoriaus palyginimo matyti, kad ginčijami sprendimai objektyviai gerokai sumažina laiką, kurį Parlamentas gali skirti debatams ar sprendimams priimti 2012 m. ir 2013 m. spalio mėnesiais. Iš tikrųjų, palyginti su eilinėmis mėnesinėmis plenarinėmis sesijomis, faktinis laikas, skirtas šioms mėnesinėms sesijoms ši mėnesį, sutrumpėja daugiau kaip perpus.
- 57 Antra, iš minėto 1997 m. spalio 1 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Parlamentą* 29 punkto matyti, kad Parlamento būstinė yra vieta, kurioje turi reguliariai vykti „12 šios institucijos eilinių mėnesinių plenarinių sesijų“, ir kad šias 12 sesijų reikia skirti nuo „papildomų plenarinių sesijų“, kurias galima nustatyti tik jei Parlamentas iš tiesų surengia šias 12 sesijų.
- 58 Šis atskyrimas reiškia, jog tam, kad sesija būtų priskiriama „prie eilinių mėnesinių plenarinių sesijų“ kategorijos, ji turi būti lygiavertė kitoms eilinėms mėnesinėms plenarinėms sesijoms, nustatytoms remiantis protokolais dėl institucijų būstinių, visų pirma kiek tai susiję su pačių mėnesinių sesijų trukme.
- 59 Tačiau, kaip matyti iš 54–56 punktuose konstatuotų aplinkybių, 2012 m. ir 2013 m. spalio mėn. sesijos, atsižvelgiant į jų trukmę, nėra lygiavertės kitoms tais pačiais sprendimais nustatytoms eilinėms mėnesinėms plenarinėms sesijoms.
- 60 Trečia, dėl Parlamento argumento, susijusio su jo vidaus darbo organizavimo įgaliojimais, pasakytina, kad nors neginčijama, jog Parlamentas naudojasi tokiais įgaliojimais, jis privalo, kaip buvo priminta šio sprendimo 41 punkte, juos įgyvendinti nepažeisdamas valstybių narių kompetencijos nustatyti šios institucijos būstinės vietas, turint omeny, kad protokolai dėl institucijų būstinių pagrįsti abipuse pagarba atitinkamai valstybių narių ir Parlamento kompetencijai.
- 61 Bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad per procesą Teisingumo Teisme Parlamentas nenurodė su jo vidaus darbo organizavimo įgaliojimų vykdymu susijusių priežasčių, galinčių pateisinti tokį akivaizdų (nepaisant nuolatinio jo kompetencijos plėtimosi) dviejų 2012 m. ir 2013 m. spalio mėn. mėnesinių plenarinių sesijų sutrumpinimą, palyginti su kitomis 10 mėnesinių plenarinių sesijų ir Parlamento praktika.
- 62 Dėl argumento, kad šioje institucijoje daugėja komitetų posėdžių ir kad nuo šiol veikla vykdoma juose, reikia pažymėti, kad, žinoma, tokį daugėjimą daugiausia galima paaiškinti minėtu nuolatiniu Parlamento kompetencijos sričių didėjimu, tačiau jis nepaaiškina, nei kodėl sumažėjo darbo per plenarinę sesiją, nei kodėl toks darbų padaugėjimas komitetuose turi padarinių būtent spalio mėn. plenarinėms sesijoms.
- 63 Parlamentas, pirma, negalėjo paaiškinti, kodėl antrosios spalio mėn. sesijos trukmė, numatyta Pirmininkų sueigos projektuose, 2012 m. buvo sutrumpinta net iki pusantros dienos.
- 64 Kaip savo išvados 69 punkte pažymėjo generalinis advokatas, teismo posėdyje pateikus šį klausimą Parlamento atstovui, jis nenurodė priežasčių, dėl kurių būtų galima preziumuoti, kad antrosios spalio mėn. numatytos mėnesinės sesijos darbotvarkė bus mažiau intensyvi, ir net pripažino, jog balsuodamas dėl kalendoriaus Parlamentas neturi galimybės numatyti įvairių sesijų darbotvarkių turinio.

- 65 Kita vertus, pirmosios mėnesinės plenarinės sesijos sutrumpinimas iki pusantros dienos, motyvuotas tuo, kad nuo šiol biudžeto sesija praktiškai gali būti užbaigta per labai trumpą laiką, neatitinka biudžeto sesijai teikiamos svarbos.
- 66 Iš tiesų biudžeto sesijos svarbą patvirtina aplinkybė, kad ši sesija aiškiai minima protokoluose dėl institucijų būstinių. Kaip matyti iš minėto 1997 m. spalio 1 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Parlamentą* 28 punkto, pažymėdamos, jog biudžeto sesija vyksta Strasbūre, valstybių narių vyriausybės siekė nurodyti, kad Parlamentas savo įgaliojimus biudžeto srityje plenarinėje sesijoje turi vykdyti per vieną iš institucijos būstinėje vykstančių eilinių mėnesinių plenarinių sesijų.
- 67 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad nuo minėto Teisingumo Teismo sprendimo paskelbimo Parlamentui suteiktų įgaliojimų biudžeto srityje nuolat daugėjo.
- 68 Todėl Parlamento įgaliojimų biudžeto srityje įgyvendinimas plenarinėje sesijoje, kaip pripažįsta pats Parlamentas, yra esminis Europos Sąjungos demokratinio gyvenimo momentas, todėl jie turi būti įgyvendinti taip atidžiai, kruopščiai ir atsakingai, kaip to reikalauja ši atsakinga užduotis. Šiai kompetencijai įgyvendinti reikia viešų debatų plenarinėje sesijoje, kurie leistų Sąjungos piliečiams susipažinti su įvairiomis išreikštomis politinėmis nuostatomis ir taip susidaryti politinę nuomonę apie Sąjungos veiksmus.
- 69 Tokiomis sąlygomis Parlamento argumentui, pagrįstam minėtu Sprendimu *Wybot*, negali būti pritarta, nes 2012 m. ir 2013 m. spalio mėn. plenarinių sesijų nustatymas negali būti motyvuojamas jo vidaus darbo organizavimo įgaliojimų nustatyti mėnesinių plenarinių sesijų trukmę įgyvendinimu. Iš šio konstatavimo taip pat išplaukia, kad šie ieškiniai priimtini, remiantis šio sprendimo 20 punkte nurodyta teismo praktika.
- 70 Galiausiai reikia pažymėti, kad nors dėl kelių Parlamento darbo vietų atsirandantys nepatogumai ir išlaidos, kuriuos jis apibūdino šiame procese, suprantami, vis dėlto nei Parlamentas, nei Teisingumo Teismas neturi kompetencijos išspręsti šios situacijos: tai prireikus gali padaryti valstybės narės, įgyvendindamos savo kompetenciją nustatyti institucijų būstinę.
- 71 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia daryti išvadą, kad ginčijamais sprendimais 2012 m. ir 2013 m. spalio mėn. numatytos dvi plenarinės sesijos negali būti laikomos dviem mėnesinėmis plenarinėmis sesijomis, kaip tai suprantama pagal protokolus dėl institucijų būstinių.
- 72 Vadinas, ginčijami sprendimai turi būti panaikinti tiek, kiek jais 2012 m. ir 2013 m. nenumatyta dvylika mėnesinių plenarinių sesijų Strasbūre.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 73 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas. Kadangi Parlamentas pralaimėjo bylą, o Prancūzijos Respublika prašė jas iš jo priteisti, reikia Parlamentui nurodyti šias išlaidas padengti. Pagal Procedūros reglamento 140 straipsnio 1 dalį į bylą įstojusi Liuksemburgo Didžioji Hercogystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento sprendimus dėl 2012 m. ir 2013 m. Parlamento mėnesinių sesijų kalendoriaus tiek, kiek jais 2012 m. ir 2013 m. nenumatyta dvylika mėnesinių plenarinių sesijų Strasbūre.**
- 2. Priteisti iš Europos Parlamento bylinėjimosi išlaidas.**

3. Liuksemburgo Didžioji Hercogystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.